

Pædagogisk tilsyn i daginstitutioner 0 – 6 år Fredensborg Kommune 2023

Område: Børnehusene Fredensborg

Dagtilbud: Naturbørnehaven Troldehøj

Dato og tidspunkt for observation:

28. september 2023

Dato for tilbagemeldingssamtale:

28. september 2023

Tilstede:

Daglig leder, Mille Klitgaard

Dato for p-møde:

2. oktober 2023

Pædagogisk konsulent:

Susanne Søholt

Det anbefales at dagtilbuddet læser 'Formål og Ramme for Det Pædagogiske Tilsyn, Dagtilbud 0-6 år i Fredensborg Kommune', før de gennemgår nærværende tilsynsrapport.

Anbefalinger fra sidste års pædagogiske tilsyn

Er der arbejdet med anbefalingerne fra sidste tilsyn?

Udfyldes af den pædagogiske konsulent

- I kan med fordel i endnu højere grad anvende rutinerne som et fælles tredje fx ved at gå i garderoben i mindre grupper, hvor I via nærværende samspil understøtter børnenes mulighed for at øve selvhjulpenhed, hjælpe hinanden mv.
- Før, under og efter måltidet: Inddrag børnene i at hente vogn, aftørre og dække bord, hjælpe hinanden, rydde af efter måltidet mv.
- Det er fint at anerkende barnets perspektiv om at blive indenfor og hvile sig, men kunne I have tilbudt barnet noget andet? Fx at en voksen var inden med en lille gruppe af børn fordybet omkring en stille aktivitet?
- Drøft, hvordan I sikrer/har strategi for, at børn i udsatte positioner oplever at være en del af et fællesskab
- Drøft og udveksl gerne eksempler på hvordan I er legende i jeres samspil, for at øge børnenes deltagelsesmuligheder
- Visualisering i udeområdet kan med fordel kvalificeres, fx i forhold til hvor man kan trække sig og fx ligge og læse i en bog? Mv. Tilføj gerne rekvisitter til læringsmiljøerne som fx lup, terrarie, spand, skovle mv. til jeres store plakat med dyr
- Hvilke sprogstrategier har I, til sikring af at det ikke kun er de børn som selv henvender sig som får opmærksomhed? Udarbejd gerne dialogspørgsmål fx til måltider/rutinesituationer, til sikring af at også de stille børn kommer mere til orde
- Fordel jer i mindre grupper ude og inde – udnyt jeres kvadratmeter
- Organiser jer med mindre grupper i garderoben fx én voksen og en lille børnegruppe
- Drøft løbende jeres rolle i forhold til leg og igangsættelse af aktiviteter, så de tager afsæt i børnenes ønsker/spor/interesse
- Drøft og aftal, hvordan I sikrer at jeres intentioner om fx aktivitetsvesten og sprogunderstøttende arbejde visualiseres og bliver en implementeret del af jeres pædagogiske praksis

Opsamling:

Institutionen har arbejdet med anbefalingerne, særligt arbejdet med at kvalificere pædagogik i rutinerne vurderes at have gjort en mærkbar forskel for det pædagogiske læringsmiljø.

1. Årets fokusområde: pædagogik i rutinerne – selvhjulpenhed og nærvær og samspil

Det uanmeldte tilsyn foretages ud fra følgende kvalitetsindikatorer:

- Forberedelse og involvering

Det ses at de voksne forbereder og involverer børnene ved bl.a. at kommunikere verbalt og visuelt så alle børn ved, hvad de skal lave, hvor de skal være og hvem de skal være sammen med.

- Organisering med fokus på selvhjulpenhed

Det ses at de voksne fordeler sig og deler børnene op i mindre grupper, så de via nærværende samspil kan understøtte børnenes selvhjulpenhed som fx i:

- Garderoben: Børn tager selv tøj af og på, får mulighed for at hjælpe hinanden mv.
- Badeværelset: Børn kravler selv op og ned fra puslebordet evt. med hjælp, tager selv ble af om muligt, vasker hænder mv.
- Før, under og efter måltidet: Børnene er med til at hente vogn, dække bord, de kravler så vidt muligt selv op på og ned fra stolene, hjælper hinanden, rydder af efter måltidet mv.
- Til og fra legeplads eller tur: Børnene hjælper med at hente materialer, pakke turtaske, gøre klar og rydde op mv.

- Relation og fælles tredje

Det pædagogiske personale giver tid til at være nærværende i deres samspil med børnene og bruger rutinerne som et fælles tredje, hvor de skaber fordybelse sammen med børnene som fx i situationerne i badeværelset, i garderoben, før, under og efter måltidet, når de går på legepladsen eller på tur og i mikro-overgange, dvs. hvor børn går fra én aktivitet til den næste, osv.

Behov for ny/ændret af den pædagogiske indsats	Tilpas den pædagogiske indsats	Vedligehold den pædagogiske kvalitet
		X
<u>Begrundelse med eksempler fra det uanmeldte tilsyn:</u>		
<ul style="list-style-type: none"> • Det ses at de voksne forbereder børnene ved at kommunikere verbalt, så alle børn ved, hvad de skal lave, hvor de skal være og hvem de skal være sammen med. Fx: "Det er ved at være tid til formiddagsmad - I må godt vaske hænder, hente jeres drikkedunk og sætte jer ind ved bordet". "Når vi er færdige med at spise, kommer der en gruppe af børn fra Dr. Louise og skal hjælpe med at plukke æbler i plantagen". • Børnene involveres i at hente mad i fælleskøkkenet, i valg af sange og aktiviteter. • I forbindelse med formiddagsmad, organiseres børn og voksne i små grupper ude såvel som inde. De voksne understøtter børnenes selvhjulpenhed, fx ved at lade børnene smører deres mad selv og rydde af efter måltidet. • Det pædagogiske personale giver tid til at være nærværende i deres samspil med børnene, ved tage initiativ til dialog om det som børnene er optagede af.		
ANBEFALINGER I PUNKTER (max 3)		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Fortsæt de gode takter med pædagogik i rutinerne, og vurder løbende hvordan I kan forberede og involvere børnene i at hente materialer, pakke turtaske, gøre klar og rydde op mv.		

2. Relation og nærværende samspil – børn i udsatte positioner

Det uanmeldte tilsyn foretages ud fra følgende kvalitetsindikatorer:

- Det pædagogiske personale har øje for at alle børn er en del af et børnefællesskab, der giver lige muligheder for deltagelse fx ved at inddrage de børn, der ikke selv formår at komme ind i legen, hjælpe børn der går formålsløst rundt eller kommer til at forstyrre legen for andre, med at komme ind i en leg eller aktivitet.
- Det Pædagogiske personale justerer sig efter barnet, venter på barnet samt sikrer at barnet er trygt i børnefællesskabet.
- Det Pædagogiske personale understøtter barnets oplevelse ved at sætte ord på barnets følelser og udtryk for at undersøge, om de har forstået barnet korrekt.
- Det pædagogiske personale er legende i deres samspil for at øge alle børns deltagelsesmuligheder ved at skabe en legende stemning. *Fx, hvis det er svært at tage en støvle på, leger den voksen at støvlen er en drillepind.*
- Det pædagogiske personale viser omsorg, er smilende, lydhør og imødekomme overfor alle børn, er ansigt til ansigt med børnene og viser de kan lide børnene.

Behov for ny/ændret af den pædagogiske indsats	Tilpas den pædagogiske indsats	Vedligehold den pædagogiske kvalitet
		X
<u>Begrundelse med eksempler fra det uanmeldte tilsyn:</u> <ul style="list-style-type: none"> • Der ses mange fine eksempler på, at det pædagogiske personale har øje for at alle børn er en del af et børnefællesskab, der giver lige muligheder for deltagelse. Det ses fx ved formiddagsmaden, hvor en voksen sidder sammen med et barn, holder barnet i hånden og taler opmuntrende til barnet, så barnet kan deltage i fællesskabet. Der ses et enkelt sted, at et barn irttesættes frem for at se bag om barnets intentioner. • Der ses eksempler på, hvordan det pædagogiske personale skaber en legende stemning, så alle børnenes deltagelsesmuligheder øges. Det ses fx i plantagen da nogle af børnene har mistet interessen for at plukke æbler, og den voksne skaber en legende stemning ved træerne, ved at igangsætte en leg • Det pædagogiske personale viser høj grad af omsorg, er smilende, lydhør og imødekomme overfor alle børn, er ansigt til ansigt med børnene og viser de kan lide børnene.		
ANBEFALINGER I PUNKTER (max 3) <ul style="list-style-type: none"> ➤ I skal løbende drøfte i personalegruppen hvordan I kan håndtere forskellige situationer, hvor børn er i udsatte positioner og har behov for at blive guidet ind i fællesskabet ➤ Ved i højere grad at fordele jer i mindre grupper over hele dagen, kan I skabe bedre betingelser for nærværende samspil mellem børn og voksen og børnene imellem		

3. Kommunikation og sprog og fysisk indretning

Det uanmeldte tilsyn foretages ud fra følgende kvalitetsindikatorer:

- Det pædagogiske personale indgår i nærværende samspil og længerevarende dialoger, de stiller åbne og nysgerrige spørgsmål og giver plads til barnets oplevelser og fortællinger samt undgår at tale over hovedet på børnene.
- Det pædagogiske personale iværksætter aktiviteter, der motiverer børnene og giver anledning til kommunikation og kontakt samt, har fokus på også at inddrage de børn der kommer mindst til orde.
- Det pædagogiske personale fordeler børnene i mindre grupper med en sammensætning der giver de børn, der har særligt behov for at øve og udforske sproget mulighed for at ytre sig i både leg, aktiviteter og rutiner.
- Personalet lytter til børnene og henvender sig til alle børn i en positiv udvekslende tone, med hensyn til børns sproglige udvikling samt sprogforståelse, de taler med børnene fremfor til børnene.
- Indretning indenfor. Der er gode afgrænsede og tematiserede legeområder med tydelig visualisering på fx væggene. Der er relevant og alderssvarende legetøj og materialer til rådighed for børnene. Der er områder, hvor børn kan lege uforstyrret samt områder med høj og lav aktivitet placeret væk fra hinanden.
- Indretning udenfor. Der er gode afgrænsede og tydelige tematiserede legeområder udenfor evt. understøttet med visualisering. Der er relevant og alderssvarende legetøj og materialer til rådighed for børnene. Der er områder, hvor børn kan lege uforstyrret samt områder med høj og lav aktivitet placeret væk fra hinanden.

Tilsynsområde 3

Behov for ny/ændret af den pædagogiske indsats	Tilpas den pædagogiske indsats	Vedligehold den pædagogiske kvalitet
		X
Begrundelse med eksempler fra det uanmeldte tilsyn:		
<ul style="list-style-type: none"> • Det ses, at det pædagogiske personale indgår i nærværende samspil og længerevarende dialoger, de stiller åbne og nysgerrige spørgsmål og giver plads til barnets oplevelser og fortællinger. Fx i sandkassen, hvor en voksen er i dialog med en gruppe af børn om et insekt, ved et bordbænkesæt hvor en voksen og en lille gruppe af børn er i dialog om mariehøns de har fundet, ifm. formiddagsmaden hvor den voksne spørger ind til det de børnene er optaget af, fx fritidsaktiviteter mv. • Det pædagogiske personale fordeler i nogen grad børnene i mindre grupper med en sammensætning der giver de børn, der har særligt behov for at øve og udforske sproget mulighed for at ytre sig i både leg, aktiviteter og rutiner. • Personalet lytter til børnene og henvender sig i en positiv udvekslende tone, med hensyn til børns sproglige udvikling samt sprogforståelse • Indretning indenfor. Der er eksempler på gode afgrænsede og tematiserede legeområder med tydelig visualisering på fx væggene, som fx køkkenkrog. • Indretning udenfor. Der er eksempler på gode afgrænsede og tydelige tematiserede legeområder udenfor, som fx hestestald, fodboldbane og cafe. <p>Der er relevant og alderssvarende legetøj og materialer til rådighed for børnene både ude og inde.</p>		
Anbefalinger		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ I kan med fordel etablere et afgrænset og tematiserede område til ro og afslapning ude såvel som inde, med god afstand til aktiviteter med høj aktivitet		

4. Organisering af de pædagogiske læringsmiljøer

Det uanmeldte tilsyn foretages ud fra følgende kvalitetsindikatorer:

- Det pædagogiske personale skaber vilkår for legen fx ved at dele børnene op i mindre grupper, så børnene indgår i gode og berigende legeoplevelser med hinanden samt, tilpasser læringsmiljøet så det hele dagen giver mening for børnene.
- Det pædagogiske personale støtter, guider og rammesætter legen, for at alle børn kan være med og for at legen udvikler sig positivt for alle børn.
- Det pædagogiske personale ses lege med børnene og justere aktiviteter, lege og rutiner efter børns behov.
- Det pædagogiske personale fordeler sig hensigtsmæssigt i forhold til børnene, samt placerer sig i børnehøjde vendt mod børnene.
- Det pædagogiske personale hjælper børnene i konflikter og uenigheder, ved at være nysgerrige og undersøgende fremfor at vurdere og ved at hjælpe børnene med at komme positivt videre i et børnefællesskab.
- Der er gjort klar til dagen. Der er stolet ned, legetøj og materialer er stillet indbydende op, så børnene inspireres til lege og aktiviteter.

Tilsynsområde 4

Behov for ny/ændret af den pædagogiske indsats	Tilpas den pædagogiske indsats X	Vedligehold den pædagogiske kvalitet
<ul style="list-style-type: none"> • Det pædagogiske personale skaber i nogle situationer vilkår for legen fx ved at dele børnene op i mindre grupper, fx ifm. måltider og i fordybelsesstunder på legepladsen, så børnene indgår i gode og berigende legeoplevelser med hinanden. • Det pædagogiske personale støtter, guider og rammesætter i nogen grad legen, for at alle børn kan være med og for at legen udvikler sig positivt for alle børn. Der er behov, konflikter og uenigheder mellem børnene som de voksne ikke altid ser, som følge af de store fællesskaber på legepladsen. • Det pædagogiske personale ses jævnligt lege med børnene og justere aktiviteter, lege og rutiner efter børns behov. • Det pædagogiske personale fordeler sig i nogen grad hensigtsmæssigt i forhold til børnene, samt placerer sig i børnehøjde vendt mod børnene, fx sætter de voksne sig i øjenhøjde og giver sig tid til at lytte og respondere • Der er ikke gjort klar til dagen indendørs. Der er stolet op, og legetøj og materialer er ikke stillet tilstrækkeligt indbydende op, så børnene inspireres til lege og aktiviteter. 		
ANBEFALINGER I PUNKTER (max 3) <ul style="list-style-type: none"> ➤ I skal i højere grad udnytte jeres kvadratmeter både ude og inde (gør brug af jeres overblikstavle), så I, i højere grad fordeler jer i mindre grupper ➤ I skal gøre klar til dagen, tag stole ned og stil legetøj og materialer indbydende op, så børnene inspireres til leg og aktivitet 		

5. Forældresamarbejde

Dialogen foretages ud fra følgende kvalitetsindikatorer:

Fremlægges af dagtilbuddet til tilbagemeldingssamtalen eller tilsynsdialogen

- Hvordan forholder I jer nysgerrigt og undersøgende til forældrehenvendelser? Fx ved misforståelser i kommunikation, ved bekymring, ved uforståenhed overfor praksis, hensyntagen til børn med særlig behov osv.
- Giv eksempler på, hvordan en forældrehenvendelse har givet anledning til refleksion og evt. justering eller ændret praksis.
- Hvordan samarbejder I med alle forældre om barnets trivsel, læring, udvikling og dannelse?
- Hvordan sikrer lederen at det pædagogiske personale er rustet til at indgå i et forældresamarbejde, også i forhold til sårbare familier?
- Hvordan oplever forældrene, at der er et ligeværdigt forældresamarbejde i dagligdagen?
- Hvordan skaber I tryghed hos børn og forældre og hvordan samarbejder I med alle forældrene om børnenes overgange fra hjem til dagtilbud og til SFO og skole?

Observeres af den pædagogiske konsulent ved det uanmeldte besøg

Det pædagogiske personale sikrer at alle børn og deres forældre får en tryk overgang i aflevering og hente situationer.

Behov for ny/ændret af den pædagogiske indsats	Tilpas den pædagogiske indsats	Vedligehold den pædagogiske kvalitet
		X
<p>Begrundelse</p> <ul style="list-style-type: none"> • Der er daglige dialoger med forældrene og fastlagte forældresamtaler 3-4 uger efter barnets opstart i institutionen, igen efter 3 måneder og herefter en gang årligt. I den måned barnet fylder år, udarbejdes der en sprogtrappevurdering som danner afsæt for samtaler omkring barnets trivsel, læring og udvikling. • Der observeres afleveringssituationer under tilsynet, hvor de voksne byder børn og voksne velkommen. Der ses enkle eksempler på, at forældrene virker søgende på legepladsen om morgenen, efter en medarbejder til at tage imod deres barn. • Hverdagen dokumenteres og lægges op på aula • Der er stor opbakning fra forældregruppen vedrørende arrangementer og møder • Der arbejdes systematisk med forældre om barnets overgange, interne overgange og når barnet skal starte i sfo og skole 		
<p>ANBEFALINGER I PUNKTER (max 3)</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Fordel jer i morgenstunden og aftal hvem der gør hvad, så det er tydeligt for børn og familie hvor og hvilke medarbejdere der byder velkommen. 		

6. Systematik, metoder og evalueringskultur

Dialogen foretages ud fra følgende kvalitetsindikatorer:

Fremlægges af dagtilbuddet til tilbagemeldingssamtalen

- Giv eksempler på, hvordan I anvender dataindsamling fra sprogtrappen, dagtilbudstermometeret, daglig praksis fx praksisfortællinger, observationer af børnene og hinanden, til at planlægge eller justerer praksis.
- Giv eksempler på, hvordan I løbende inddrager børnenes perspektiver i planlægning og evaluering af det pædagogiske læringsmiljø.
- Hvordan anvender I metoder til at understøtte og udvikle børns sproglige, sociale og emotionelle udvikling, fx sproggen, legemansukripter og fri for mobberi?
- Hvordan understøtter lederen implementering af kompetenceforløb, uddannelse og kurser samt, hvordan understøtter lederen løbende refleksion og evaluering af det pædagogiske læringsmiljø?
- Hvordan arbejder lederen systematisk med ledelse tæt på fx ved hjælp af observation, feedback, deltagelse i aktiviteter eller andet?
- Hvordan arbejder I systematisk med børns overgange fra hjem til dagtilbud og fra dagtilbud til SFO og skole samt, hvordan får eller indhenter I feedback på jeres skriftlige og mundtlige videns overdragelser?

Tilsynsområde 6

Behov for ny/ændret indsats	Tilpas den pædagogiske indsats X	Vedligehold den pædagogiske kvalitet
Begrundelse <ul style="list-style-type: none"> • Institutionen arbejder systematisk med sprogtrappen, dagtilbudstermometeret og sprogtrappen • Institutionen inddrager løbende børnenes perspektiver i planlægning og evaluering af det pædagogiske læringsmiljø fx ifm. indretning af legezone på legepladsen • Institutionen anvender sproggen og bedre venner (fri for mobberi) til at understøtte og udvikle børns sproglige, sociale og emotionelle udvikling • lederen understøtter implementering af kompetenceforløb, uddannelse og kurser via ledelse tæt på den pædagogiske praksis. Ligesom lederen understøtter løbende refleksion og evaluering af det pædagogiske læringsmiljø ved stue- og personalemøder • Institutionen arbejder systematisk med børns overgange fra hjem til dagtilbud og fra dagtilbud til SFO og skole via 'venner på tværs' og dialogprofil. 		
ANBEFALINGER I PUNKTER (max 3) <ul style="list-style-type: none"> ➤ Enkle anbefalinger fra 2022 er ikke tilstrækkeligt implementeret. Ledelsen skal derfor sikre, at anbefalingerne fra nærværende tilsyn bliver implementeret som en systematisk del af institutionen pædagogiske praksis. 		

Udfyldes af den daglige leder efter personalemødet eller tilsynsdialog

7. Fokuspunkter og det videre arbejde med det pædagogiske tilsyn

Hvordan vil dagtilbuddet følge tilsynets anbefalinger?

Vi vil fortsætte med at have fokus på den pædagogiske kvalitet i de daglige rutiner og inddrage børnene i de aktiviteter, hvor det giver mening for børnene at blive inddraget, således at det bliver udbytterigt for deres udvikling og læring.

Vi har på personalemødet talt om at systematisere vores deling af viden omkring børn i udsatte positioner og hvordan vi i fællesskab på samme vis agerer med børn i udsatte positioner.

Vi vil fortsat have en opmærksomhed på at fordele os bedre i vores lokaler og på udendørsarealerne. Vi vil have fokus på at udnytte kapaciteten bedst muligt indendørs såvel som udendørs og samtidig kunne skabe grobund for mindre grupper og udviklende legemiljøer.

Systematik: Daglig leder vil udvikle på overblikstavle, hvor visualisering af opgaver eks. Hvem har vesten, aktivitetsvoksne, fokus på udsatte børn bliver en systematisk del af vores praksis.

Vi vil kigge på mulighederne for at skabe et afgrænset og tematiseret område, hvor der er mulighed for ro og afslapning både ude og inde. Vi oplever det udfordrende på grund af husets planløsning – vi vil kigge på mulige løsninger for at skabe plads til ro og afslapning.

Hvilke udviklingspunkter skal prioriteres først – hvad er fx aftalt på personalemødet?
Vedhæft gerne skema til handling eller andet aftalepapir.

Viden- og handlingsanvisninger skal i højere grad deles blandt medarbejderne omkring tilgang til børn i udsatte positioner, således at børnene mødes på samme måde med nærvær, legende tilgang og omsorg.

Vi vil prioritere at kigge systematisk på vores modtagelsespædagogik. Vi vil gerne at børn og forældre får en oplevelse af sammenhæng, genkendelighed og ens struktur uanset hvilken dag det er, samt sikre de voksnes positioneringer, således at børn og forældre oplever sig mødt og at det er tydeligt hvem der tager imod børn og hvem der kan fordybe sig i aktiviteter med børnene.

Herudover særligt fokus på fortsat at opdele børn i mindre grupper henover dagen.

Hvilken ønsket positiv effekt skal indsatserne have for børnene?

Vi ønsker at alle børn, der går i Troldehøj får en oplevelse af, at mestre og opleve succes og glæde, ved at blive inddraget i hverdagens rutiner.

Ved at få beskrevet de pædagogiske rutiner såsom morgenrutine, kan vi sikre den faglige kvalitet og beskrevet en faglig praksis, hvor både børn og forældre skal opleve sig mødt med et 'godmorgen', at hverdagen er tryk, forudsigelig og nogenlunde ens hver morgen.

Børnene skal opleve sig set og mødt i øjenhøjde, i deres behov for eks. At være indendørs, deltage aktivt eller perifært i en aktivitet og opleve sig som ligeværdig deltager i fællesskabet.

Hvordan vil lederen understøtte udviklingen undervejs?

Daglig leder vil være nærværende i den daglige praksis, sparre og vejlede undervejs og ved behov. Sikre mulighed for faglig sparring blandt medarbejdere og for medarbejder til daglig leder.

Personalemøder vil indeholde tematikker, hvor daglig pædagogisk praksis drøftes og sparres om, således at der hele tiden skabes grobund for udvikling.

Daglig leder og faglige fyrtårne vil udarbejde et fagligt pædagogisk skriv omkring modtagelse af børn og forældre i Troldehøj.

Ved aftale om opfølgning

Hvordan, med hvem og hvornår skal der følges op?

I foråret 2024 vil der være dialog mellem daglig leder, Mille Klitgaard og pædagogisk konsulent, Susanne Søholt omkring status på arbejdet med anbefalinger fra tilsyn 2023.

Dato og underskrift dagtilbudsleder:

Dato og underskrift pædagogisk konsulent:

8. oktober 2023